

POSUDEK

na bakalářskou práci

„Specializovaná zařízení pro mladistvé ohrožené závislostmi a závislé“

Autorka: Irena Bartošová, DiS.

Problematika drogových závislosti, zvláště pak v souvislosti s neadekvátním jednáním mladých lidí, je nesmírně aktuální záležitostí. Proto je třeba uvítat diplomovou práci, která se těmito otázkami zabývá a naznačuje, jaké jsou vlastně možnosti k zvládnutí problémů s drogou poté, co byl drogový problém identifikován a konkrétní mladí lidé umístěni v zařízeních pro výkon ústavní výchovy. Zpracování tématu je o to zajímavější, že autorka práce řadu let pracovala v diagnostickém ústavu pro mladistvé a problematiku tak může vidět i takzvané „zevnitř“.

V první části práce – poté co byly definovány základní pojmy v práci používané a určen rámec výkladu – se autorka soustředí na popis metod práce v zařízeních, která jsou určena pro zvládnutí problémů takto postižených klientů. Nejdříve uvádí komentovaný přehled o typech zařízení pro výkon ústavní výchovy, dále pak informuje o práci tří specializovaných oddělení pro chlapce při výchovných ústavech se zaměřením na tuto problematiku. Diplomantka ukazuje, že hlavním úsilím pracovníků těchto oddělení je poskytnout klientovi motivaci k dlouhodobému a zásadnímu řešení drogového problému, ke změně životního stylu. V této souvislosti je zajímavé jakými obdobnými i odlišnými způsoby se jednotlivá pracoviště snaží tohoto cíle dosáhnout. Z tohoto pohledu je možná škoda, že autorka neprovedla určité souhrnné srovnávací posouzení těchto postupů a nehovoří hlouběji o jejich úspěšnosti.

Ve výzkumné části diplomové práce pracuje diplomantka se vzorkem 47 klientů s drogovou anamnézou, kteří byli v letech 2009 – 2010 umístěni v Diagnostickém ústavu pro mládež v Praze 2. Zajímavostí je, že diplomantka mohla (nejen) ze své pozice pracovnice DÚM u 23 klientů ze vzorku sledovat jejich následný vývoj po (resp. při) terapeutických pobytech ve výše uvedených specializovaných odděleních.

Základ práce se odvíjí z analýzy vstupních vyšetření v diagnostickém ústavu. Diplomantka podává mimo jiné zprávu o charakteru rodinného zázemí (ukazuje, že je velmi často „doplněné“), odhaluje překvapivé zjištění, že klienti s drogovou závislostí jsou často jedináčky, avšak nejčastěji s dokončeným základním vzděláním. Ukazuje též zrod toxikomanických problémů, např. to, že klienti začínají velmi časně kouřit tabák a že zároveň jejich vychovatelé jsou kuřáci. Jinak nejčastěji zneužívanou drogou je marihuana (ta se bohužel – dle kriminologických výzkumů v naší zemi - v současnosti stává obecně tolerovanou drogou) a pervitin.

Z následných kontaktů s klienty diplomantka zjišťuje, že úspěšnost ústavních pokusů k prosazení trvalého odmítnutím drogy není u klientů příliš velká, úspěch však vidí v tom, že bývalí klienti – ovšem dle svých prohlášení – v současnosti nezneužívají tvrdé drogy.

Diplomová práce je doplněna třemi dobře zvolenými kazuistikami, které ukazují častou složitost situace mladých lidí zneužívajících drogy. Z kazuistik vyplývá, že diplomantka si umí získat důvěru mladých lidí na šikmé ploše, že se ji jako sociální pracovníci otevírají a že jim je schopna účinně poradit.

V práci však postrádám nějaké shrnutí či závěr, který si tak z předloženého materiálu musí udělat čtenář sám. Je to škoda, neboť jsme se mohli dočíst o některých dalších poznacích, které diplomantka z praxe jistě získala.

Závěr: Předložená bakalářská práce je zajímavá, přináší celou řadu souhrnných poznatků o metodice práce s mladými lidmi postiženými drogovou závislostí i o charakteristických znacích těchto klientů a jejich sociálního zázemí. Doporučuji práci přijmout k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit známkou „**velmi dobře**“.

31.8.2015

PhDr. Kazimír Večerka, CSc.